

نقش اکوتوریسم در توسعه پایدار منابع طبیعی (مطالعه موردی: استان زنجان)

خلیل آقا جانلو^۱، حمیدرضا حسنلو^۲

^۱ کارشناس ارشد آبخیزداری اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان،

^۲ کارشناس ارشد محیط زیست اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان زنجان

kaghajianloo@yahoo.com

امروزه گردشگری به سومین صنعت درآمدزای جهان تبدیل شده و اشتغال زایی آن چندین برابر اشتغال دیگر صنایع است. گردشگری به عنوان یک صنعت تنها بخش اقتصادی کشورها را متأثر نمی سازد، بلکه در تبادل فرهنگی و نزدیکی ملل و اقوام مختلف به هم نیز بسیار مؤثر است. پدیده اکوتوریسم به عنوان بخش مهمی از گردشگری، یکی از صنایع پویا و با نشاط در صحنه های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دنیا مطرح است. اکوتوریسم سفری مسوولانه به مناطق طبیعی است که به حفاظت از طبیعت و بهبود زندگی جامعه بومی کمک می کند. هنگامی که جامعه بومی با ارزش های واقعی طبیعت منطقه خود آشنا باشد و برنامه ریزی های انجام شده برای منطقه مذکور با منطق و با در نظر گرفتن خواسته های جامعه میزبان صورت گیرد، مسلماً مردم بومی نه تنها نسبت به ارزش های طبیعی محیط خود بی تفاوت نخواهند بود بلکه برای حفاظت از آن تلاش خواهند کرد. تنوع آب و هوایی استان زنجان سبب شده که این منطقه ظرفیت های بالایی در زمینه گردشگری طبیعی داشته باشد. عرصه های منابع طبیعی استان دارای جاذبه های فراوان اکوتوریستی مانند جنگلهای نیمه انبوه، مراتع بیلاقی غنی از تنوع گیاهی، رودخانه های پرآب، چمن های طبیعی، کوهها و قله ها، چشمه ها، غارها، مناطق حفاظت شده با انواع جانوران وحشی می باشند. این جاذبه ها موجب شده تا استان موقعیتی خاص در کشور داشته باشد. در صورت توجه به این جاذبه ها و اجرای برنامه های مدیریت گردشگری که نیازمند ایجاد تسهیلاتی در زمینه پذیرش و ارائه خدمات به گردشگران از جمله ساخت محلهای اقامتی، تفرجگاهی و ایجاد مراکز اطلاع رسانی است می تواند موجب رونق اقتصادی و توسعه پایدار شود. مناطق اکوتوریستی عرصه های منابع طبیعی می تواند نقش بسیار مهمی در اقتصاد روستاها و استان داشته باشد لذا ضرورت دارد با استفاده از مدل های مبتنی بر حفظ اکوسیستم، ظرفیت های گردشگری مناطق اکوتوریستی موجود را تعیین و این مناطق را با انجام سرمایه گذاری های مناسب مورد بهره برداری قرار داد.

واژه های کلیدی: اکوتوریسم - توسعه پایدار - منابع طبیعی - استان زنجان